

[Tonni Nielsen]

af de ændringer, man har fået, der giver anledning til fejl, kan jeg nævne spørgsmålet om udregning af vejrligspenget til håndværksgrupper. Dette forhold blev ændret ikke mindre end 3 gange inden for en 8 måneders periode. Hvis det ikke giver anledning til fejludbetaling, ved jeg ikke, hvad der gør det. Men jeg er enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at hovedhjørnestenen ikke har været spørgsmålet om at forenkle reglerne, men derimod at opnå besparelser. Det er det, der giver problemet fejludbetalinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og medhjælperloven.

Af Ole Vagn Christensen (S) m.fl.
(Fremsat 15/11 84).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Lige siden medhjælperloven for over 60 år siden afløste den gamle tyendelov, har medhjælperne haft deres lovfæstede ret til ferie. Først mange år senere, nemlig i 1938, fik man en almindelig ferielov. Ved den lejlighed talte man om at føre medhjælperne ind under ferieloven, men det blev ikke til noget, da man, som det blev sagt, fandt det overvejende betænkeligt at bryde med medhjælperlovens tilvante system til fordel for en ordning, der såvel i landbruget som i de private

husholdninger ville støde på betydelige praktiske problemer.

Praktisk taget hver gang ferieloven eller medhjælperloven har været til behandling, har dette spørgsmål været vendt på ny og hver gang med samme resultat: der har ikke været flertal for en ændring. Sidst blev spørgsmålet taget op i forbindelse med ændring af ferieloven i 1981. Ved den lejlighed blev der nedsat et udvalg med repræsentanter for de berørte parter, men det blev opløst igen, efter at det viste sig umuligt at få den fornødne dokumentation for afgørende påstande på bordet.

Ud fra en teoretisk betragtning er det måske nok en forenkling, hvis man nøjes med ét regelsæt for ferie i stedet for to. Det skal dog fremhæves, at der ikke er forskel på ferierettens omfang, og at de problemer, der eventuelt kan være ved overgang fra det ene system til det andet, er blevet mindre efter indførelse af feriedagpenge over arbejdsløshedsforsikringen. Derfor må det veje tungt, at de, der bruger medhjælperloven, er meget tilfredse med den måde, loven fungerer på i praksis. Både De Danske Landboforeninger og Dansk Landboungdom har, siden forslaget blev fremsat, rettet henvendelse til mig om det, hvor de bl.a. har fremhævet, at medhjælperloven tværtimod giver den fordel, det er at have ferie det første år.

Når de, der, om man så må sige, har skoen på, afviser påstanden om, at den trykker, skal der mange argumenter til for at overbevise regeringen om, at en ændring skal gennemføres af andre grunde. Der mangler beviser for, at de to love giver problemer i praksis.

På det foreliggende grundlag finder regeringen, at det ville være betænkeligt at ændre retstilstanden, og den kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Jette Thomsen (KF):

Indledningsvis skal jeg meddele, at jeg i denne sag også taler på vegne af kristeligt folkeparti.

Forslaget om at inddrage medhjælperne under ferieloven har været drøftet flere gange siden ferielovens indførelse i 1938. Sidst skete det i 1981, da en af forslagsstillerne, hr. Svend Auken, var arbejdsminister. Hr. Svend Auken frafaldt dengang efter et fællesmøde

[Jette Thomsen]

med Sala og landboforeningerne. Derfor er det også mærkeligt, at vi kan notere, at hr. Svend Auken igen er blandt forslagsstillerne, for tingene har ikke ændret sig siden 1981. Landboforeningerne og Danmarks Landboungdom er stadig ikke interesserede i, at medhjælperen kommer ind under ferieloven. Grunden er, at landbruget er meget tilfreds med medhjælperloven, som den er i dag. Den er i sin nuværende form let at administrere, og den giver en fordel fremfor den almindelige ferielov, idet en medhjælper kan få ferie det første år. I medhjælperloven er optjeningsperiode og ferieretsperiode nemlig sammenfaldende.

Jeg vil også gerne gøre opmærksom på, at medhjælperloven ikke hindrer personer over 18 år i at organisere sig eller aftale, at ferieloven er gældende.

Det kunne måske godt se ud som en forenkling med alle samlet under ferieloven, men da det udvalg, der blev nedsat til at arbejde med sagen, ikke har kunnet dokumentere påstanden om en forbedring og forenkling, og da landboforeningerne som før nævnt ikke ønsker nogen ændringer i loven, vil det konservative folkeparti og kristeligt folkeparti gå imod lovforslaget.

Jens Peter Jensen (V):

I Aktuelt for i søndags efterlyste socialdemokratiets politiske ordfører, tidligere arbejdsminister hr. Svend Auken, et bedre forslag imellem socialdemokratiet og fagbevægelsen. Hr. Svend Aukens bøn er hørt med det forslag, der her foreligger; der er nemlig her tale om en ren budtjeneste, som socialdemokratiet udfører for Specialarbejderforbundet i Danmark.

Jeg undrer mig over, at man er gået dette ærinde, for sådan som lovgivningen er nu, er den bedre for de mennesker, det drejer sig om, og som skal have ferieløn, end den vil være, hvis forslaget gennemføres, for så vil de blive ringere stillet. Vi vil få en mere kompliceret administration, der ligger ude hos mennesker, hvis opgave er en anden end at administrere. Det er et rigtig dårligt forslag, når vi tager hensyn til de praktiske forhold, hvorunder denne lovgivning skal fungere.

På venstres vegne kan jeg sige, at vi ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Carsten Andersen (SF):

Socialistisk folkeparti er positiv over for enhver forbedring af medhjælperloven, men helst så vi da, at medhjælperloven blev afskaffet, denne den sidste tyendelov, vi har her i landet, og at der i stedet for medhjælperloven blev gennemført en lov, som kunne styre de få arbejdsforhold, der er behov for, og som ikke har den overenskomstdækning, der skal være.

Jeg vil gerne knytte en kort bemærkning til udtalelsen om, at der har været mulighed for at lave disse ændringer af medhjælperloven. Vi finder det glædeligt, at socialdemokratiet nu – i stedet for i 1971, i 1977, i 1978 og i 1979 – også er kommet med forslag til at ændre loven. Jeg kan godt forstå, at landboforeningerne og de konservative ikke er interesserede i at ændre den gældende lov, for den ændring, der er foreslået her, vil helt klart komme de ansatte til gavn.

Socialistisk folkeparti vil bidrage til lovforslagets gennemførelse.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre afviser dette lovforslag. Vi finder det ikke på nogen måde dokumenteret, at en overgang til ferieloven vil skabe bedre forhold for de personer, det drejer sig om, sådan som det er sagt af såvel socialdemokratiet i bemærkningerne som af socialistisk folkeparti nu.

Vi vil gerne under udvalgsarbejdet diskutere, om der er særlige sociale forhold, som vi skal se på, men vi afviser altså lovforslaget. Havde man ment det en anelse seriøst – deri er jeg indirekte enig med det, socialistisk folkeparti siger – havde man gennemført det, dengang man var i regering. Så havde man måske i det hele taget set på medhjælperloven.

Addi Andersen (CD):

Da CDs ordfører i denne sag ikke kan være til stede, vil jeg fremføre følgende: selv om centrum-demokraterne kan gå ind for forenkling som princip, må det dog være under forudsætning af, at forenklingen tjener et hensigtsmæssigt formål. Forenkling for forenklingens skyld har næppe nogen værdi, og det er ud fra den betragtning, vi må bedømme det foreliggende forslag.

[Addi Andersen]

Var der fra medhjælpernes side udtrykt behov for ét regelsæt for ferie i stedet for to, havde sagen stillet sig anderledes, men det er tværtimod sådan, at både landboforeningerne og Danmarks Landboudom beder sig fritaget for denne ændring, og det mener vi i CD ville være urimeligt ikke at tage hensyn til.

CD må derfor afvise dette lovforslag.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke støtte lovforslaget. Grunden er den samme, som flere ordførere har givet: behovet er ikke til stede.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil starte med at sige tak til de ordførere, der kunne støtte lovforslaget, men jeg må også konstatere, at det ikke umiddelbart er tilstrækkeligt til at gennemføre denne betydningsfulde ændring, der ville gavne både arbejdsgivere og lønmodtagere i landbruget og andre erhverv. Men jeg håber, at vi igenem udvalgsarbejdet, selv om der nu har været nogle afvisninger, kan nå et positivt resultat.

Det at have to vidt forskellige sæt regler på ét og samme område kan ikke siges at være hensigtsmæssigt. Det er baggrunden for det forslag, som socialdemokratiet her har fremsat. I den almindelige ferielov er der opregnet nogle ansættelsesforhold, der falder uden for de regler, som ferieloven indeholder. Under disse ansættelsesforhold er medhjælperne under medhjælperloven.

Jeg ved godt, som det er sagt her, at medhjælperloven er en gammel lov, der på nogle punkter er moderniseret, og det gælder også feriereglerne, men det grundlæggende problem, nemlig at vi har to forskellige sæt ferieregler, er ikke fjernet. Før i tiden ansattes medhjælperne f.eks. i landbruget på en anden måde, end man gør nu. Medhjælperen boede på gården og fik fuld kost og logi. Det er derfor forudsat i loven, at feriemulighederne var afpasset efter disse helt særlige ansættelsesforhold og de muligheder og begrænsninger, dette gav anledning til, men det gælder jo ikke i samme omfang i dag. Resultatet er, at der i mange tilfælde opstår berettiget tvivl om, hvorvidt et konkret ansættelsesforhold er omfattet af medhjælperloven eller ikke, og

det giver anledning til strider af retssager, der let kunne undgås.

Resultatet af disse retssager varierer. I nogle tilfælde kommer arbejdsgiveren til at udbetale feriepenge to gange, i andre sager ender det med, at medhjælperne mister feriepenge. Begge udgange er naturligvis uønskede, og de er også uheldige. Fælles for begge parter i sagerne er den tvivl, som den nuværende tingenes tilstand giver anledning til.

Jeg synes ikke, nogen kan være tjent med det. Derfor foreslår vi nu problemet løst ved at gå over til ferielovens almindelige ferieregler ved det nye ferieårs begyndelse, fra den 1. maj 1985. Så vil ingen være i tvivl, og vi har taget endnu et skridt imod klarere regler på det velorganiserede arbejdsmarked. Jeg tror også, det vil være til gavn for landbruget i den nuværende situation. De mange ledige pladser i landbruget, som ikke kan besættes, vil det nok blive lettere at finde ansøgere til med klare regler for ansættelse og de rettigheder og pligter, der følger heraf.

Sammenfattende kan jeg sige, at formålet altså er at tilvejebringe ro og stabilitet og sikre retningslinier.

I øvrigt synes jeg, den argumentation, jeg her har hørt, er meget tynd. Jeg synes, der lå en åbning i ministerens udtalelse, men da partierne, som står bag denne regering, udtalte deres mere klare afvisninger og lagde sager ind i deres argumentation, synes jeg nok, man glemte at tage med, at vi har fået en dom i landsretten, som siger noget om disse forhold, og som er beskrevet i arbejdsgivernes blad, Sala Nyt, for november-december 1983. Her slås det fast i konklusionerne, at det er meget svært at skelne mellem disse ting, og at det er meget svært at forstå, hvad retspraksis i disse sager er, for man bruger jo medhjælperloven i flæng, til trods for at der skal opfyldes nogle klare målsætninger. Derfor forstår jeg ikke rigtig disse ting, men det kan vi jo komme tilbage til senere.

Jeg forstod, at der var nogle udtalelser fra Dansk Landboudom og fra De danske Landboforeninger, og også, at ministeren sagde noget vedrørende arbejdsgiverne. Men jeg synes ikke, det blev nævnt i ministerens kommentarer, hvad de havde ment, og det synes jeg er nok så væsentligt, når man skal køre den argumentation, som blev kørt fra

[Ole Vagn Christensen]

venstres sidé, nemlig at vi her direkte gik SiDs ærinde.

Jeg vil gerne anfægte en sådan påstand, for her er tale om begges ærinde. Jeg vil gerne sige til venstre, at den situation, de kommer til at stå over for, er en velorganiseret SiD-afdeling, som, hvis de mener, de taler disse menneskers sag, siger til dem: der foreligger nogle domme med nogle afklaringer her. Hvis I ikke vil trækkes i retten og give store betalinger til sagførere, må I hellere rette jeg efter, hvad vi siger.

Det, vi her kunne have løst – og det synes jeg man skal bemærke – var, at man kunne have bragt sig selv i den situation, at der var nogle retstilstande på området, der gjorde, at vi havde sikkerhed for, at det, folk bliver udsat for, også er i overensstemmelse med gældende praksis og ikke et spørgsmål om nogle tvivlssituationer. Derfor synes jeg, man i virkeligheden gør dansk landbrug og i det hele taget disse mennesker, som det omhandler, en dårlig tjeneste.

Men lad os se på det materiale, der eksisterer fra dansk landbrug, fra Dansk Landboudom og fra Arbejdsgiverforeningen, og lad os så tage denne drøftelse i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om økonomisk bidrag til hjemsendelse af fremmedarbejdere og deres familier.

Af Dohrmann (FP) m.fl.
(Fremsat 22/11 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Der kunne være grund til hurtigt og kort at præcisere, at regeringen ikke kan godtage forslaget. Når jeg alligevel tillader mig at brede mig lidt på grund af fremskridtspartiets forslag, er det, fordi jeg føler, at forslaget er udtryk for en tankegang, som jeg finder overordentlig beklagelig for ikke at sige farlig.

Den danske indvandrerpolitik har tidligere været drøftet i folketinget, senest i foråret 1983, og der har altid været bred enighed om, at indvandrernes integration i det danske samfund er indvandrerpolitikens hovedformål.

Jeg gav i redegørelsen i 1983 udtryk for, at regeringen fandt, at bestræbelserne på at integrere indvandrere i det danske samfund burde fortsætte, og regeringen er stadig af den opfattelse, at dette bør ske. Indvandrere navnlig fra det, vi kalder tredjelande, dvs. lande uden for Norden, EF og Nordamerika, har ofte vanskeligt ved at klare sig i det danske samfund på lige fod med danskere. Indvandrerne har højere arbejdsløshed end danskerne, deres børn får en dårligere uddannelse, mange indvandrere har vanskeligt ved at forstå dansk, og der kan nævnes en lang række andre problemer, som indvandrerne har i dag.

De problemer, der vitterlig eksisterer, bør efter regeringens opfattelse i videst muligt omfang søges løst i samarbejde med indvandrere. Der er ingen tvivl om, at problemerne kun kan løses, hvis vi danskere er indstillet på, at indvandrerne i hvert fald til en vis grad kan beholde deres egne traditioner og deres egen livsopfattelse.

Der er dog for mig heller ingen tvivl om, at indvandrerne kun kan blive integreret i det danske samfund, hvis de er indstillet på en vis kulturel og social tilpasning i vores samfund, og kun hvis indvandrerne arbejder bevidst på at blive en naturlig del af det danske samfund, som de nu lever i.

Hovedsigtet med indvandrerpolitikken, altså integrationen i det danske samfund, er efter min mening fortsættelsen af en lang historisk tradition i Danmark. Jeg tror, at det er de færreste danskere, der i virkeligheden